

hvorfor det skal være de danske skatteydere, der skal betale for skatteministerens gaver.

Skatteministeren ved ikke rigtig, hvad forslaget koster, men når frem til, at der nok bliver tale om et tabt provenu på omkring 50 mio. kr. pr. år, og man må sige, at når det drejer sig om provenuberegninger, plejer skatteministeren bestemt ikke at overdrive.

Hensigten med forslaget skulle være at skabe en god og sund aktiekultur, og når det gælder aktier, er regeringen glødende tilhænger af gratisprincippet. De lønmodtagere, som har råd til at få en del af deres løn udbetalt som aktier, skal selvfølgelig også behandles bedre end de befolkningsgrupper, som straffes med starthjælp, nedsat kontanthjælp og forringede ydelser. De mennesker påvirkes bedst gennem straf, mener regeringen, mens regeringens kernevælgere påvirkes bedst gennem belønning og gratisordninger.

I Enhedslisten vil vi ikke medvirke til denne omvendte Robin Hood-politik. At de skattefrie aktier skal stilles til rådighed for alle lønmodtagere i en virksomhed, ændrer jo ingenting ved, at forudsætningen for, at man kan benytte sig af frynsegoder og ordninger som gratisaktier, jo er, at man har råd til at undvære en del af sin løn for til gengæld at få den udbetalt som naturalier eller i aktieform, og derfor er Enhedslisten imod dette forslag.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil gerne takke repræsentanterne for et flertal af Tingets partier for en positiv modtagelse af forslaget.

Jeg er helt opmærksom på de bemærkninger, som er kommet fra Socialdemokratiets ordfører og andre med henblik på afklaringer under udvalgsarbejdet. Jeg har i særlig grad noteret mig de bemærkninger, hr. Jann Sjursen gjorde for et øjeblik siden, og jeg håber, at vi får et konstruktivt og positivt udvalgsarbejde, så uklarhederne kan blive ryddet af vejen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 86: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl, vin og frugtvin m.m. samt emballageafgiftsloven. (Konkurrenceforbedring for visse grænsehandselsvarer).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 19/11 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peter Christensen (V):

Regeringen gør en aktiv indsats for at mindske grænsehandelen, og med dette forslag kan der nu føjes yderligere et initiativ til rækken. Venstre har bakket alle initiativerne op, og det er naturligvis også tilfældet med et forslag som dette, som både mindsker grænsehandelen, sænker afgifter og øger den samlede konkurrence på øl- og sodavandsmarkedet.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med de mange andre tiltag, regeringen gennemfører på afgiftsområdet modsat tidligere regeringer, hvor der kun blev talt og talt om grænsehandelens omfang og problem, men intet gjort – intet – nærmere tværtimod.

På 2 år har vi nu sænket afgifterne på spiritus, cigaretter, sodavand, emballage og visse ølprodukter. Tager vi f.eks. spiritus, er der allerede sket en markant ændring i den hjemlige handel, og nu kan der ligefrem med fordel købes spiritus i danske butikker. Det var faktisk en sjældenhed før nedsættelsen på næsten 45 kr. pr. flaske spiritus, så der er altså tale om markante nedsættelser, som skal tages som et udtryk for, at vi erkender grænsehandelens omfang og problem.

Den eneste effektive løsning på grænsehandselsproblemet er lavere afgifter. Det er derfor også afgørende for Venstre, at vi fastholder bruddet med det gammelkendte mønster, hvor

der hele tiden blev opfundet nye eller forhøjet gamle afgifter.

Kl. 10.45

Vores løfte om ikke at hæve nogen afgifter har vi nu holdt i 731 dage. Det er derfor også naturligt, at vi fjernede det forslag, der lå ved sidste folketingsvalg, om at indføre en ny afgift på cement. Så ville det ikke kun være alle de grænsehandelsvarer, vi kender i dag, der skulle på traileren. Det ville være absurd og viser nødvendigheden af at fastholde nej til nye afgifter. Og det gør vi med det her lovforslag, hvor vi i stedet for at øge afgifter sænker dem.

Med det her lovforslag reduceres emballageafgiften for øl og sodavand med 80 pct. Sammenholdt med omlægning af måden, vi opkræver ølafgiften på, vil det betyde en forbedret konkurrence og dermed lidt billigere øl og mindre grænsehandel.

Det skal dog siges, at grænsehandelen ikke forsvinder med det her lovforslag, men vi fjerner størstedelen af den indirekte støtte, der lå i at kunne få refunderet emballageafgiften ved eksport.

Som sagt er Venstre meget optaget af grænsehandelsproblematikken. Derfor er det også med stor tilfredshed, at vi i forbindelse med finanslovaftalen for 2004 har fået aftalt, at regeringen årligt skal udarbejde en rapport til brug for en vurdering af behovet for yderligere initiativer med henblik på at mindske omfanget af grænsehandel – et vigtigt værktøj og et klart bevis på, at regeringen ikke vil gå uden om problemerne, som den tidligere gjorde. Tværtimod ønsker vi at få klarhed og overblik over grænsehandelens reelle omfang.

Det lovforslag er et lille, men vigtigt skridt i retning af mindre grænsehandel og samtidig bedre konkurrence, og Venstre kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Venstres ordfører siger, at den eneste løsning på grænsehandelsproblematikken er sænkning af afgifter med den konsekvens, at vi så kan få billigere spiritus og flere alkoholskader osv., osv.

Er det Venstres opfattelse, at det er den eneste løsning? Mener Venstre ikke, at her er et felt, hvor man skal bruge et internationalt samarbejde, et forpligtende internationalt samarbejde, bruge EU til at være med til at løse det her problem og sige, at man naturligvis af hensyn til sundheden må sikre, at man ikke dumper afgif-

terne i de forskellige lande, fordi det skal være så billigt som overhovedet muligt?

Jeg forstår slet ikke, man kan sige, at den eneste løsning simpelt hen er at lægge sig fladt ned i stedet for at tage udfordringen op, en udfordring, som ikke kun er i Danmark, men som også er et problem i EU, og som skal løses i EU og måske endda i endnu større international sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Det er selvfølgelig oplagt at spørge Venstres ordfører, om man i Venstre overhovedet ikke har spekuleret på noget, der hedder miljøproblematik i denne her sammenhæng: flasker til genbrug kontra dåser, som kan returneres, men i mindre omfang genbruges.

Det er selvfølgelig også interessant at høre, om Venstre ikke overhovedet har vurderet, om der var andre faktorer, der spiller ind, for denne her afgiftsnedsettelse er jo rimelig minimal, må man sige. Har man ikke vurderet tysk pant, tysk moms, tysk avance kontra dansk avance? Der er altså rent faktisk mange, mange parametre i den her sag, hvortil Venstre nu siger ja til et lille bitte nyk, kan man sige, måske i rigtig retning, hvad angår grænsehandelen, men måske et forkert træk i forhold til helt andre ting.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Det er selvfølgelig en charmerende egenskab, når man bliver offer for sin egen propaganda.

Jeg synes, at det ordvalg, som bliver brugt af Venstres ordfører her, ikke har noget som helst hold i virkeligheden. At den tidligere regering ikke skulle have gjort noget som helst for at imødegå grænsehandel – det må jo være, fordi Venstres ordfører ikke har tænkt tilbage til før 2001.

Jeg går ud fra, at Venstres ordfører, hvis Venstres ordfører kigger efter, vil finde ud af, at der skete en markant omlægning af spiritusafgiften, bl.a. for at imødegå det her. Jeg går ud fra, at Venstres ordfører også er klar over, at benzinafgiften blev fastlagt, således at den fulgte udviklingen i Tyskland. Jeg går ud fra, at Venstres ordfører også er klar over, at i den plan – 2010 – som blev fremlagt af den tidligere regering, forudsattes, at det råderum, der der var afsat, bl.a. var afsat til imødegåelse af de her ting.

Kl. 10.50

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, som nu gør et stort nummer ud af, at Venstre aldrig kun-

ne finde på at hæve nogen afgift: Når det er aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti, at man skal følge grænsehandelens udvikling af afgifterne, ligger der så deri en mulighed for, at man, når tyskerne sætter afgiften på cigaretter op, så følger efter ved at sætte cigaretafgiften i Danmark op igen for at sænke ølafgiften, eller vil Venstres ordfører afvise, at man kunne finde på det?

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Fra det første spørgsmål fra SF har jeg jo noteret mig, at der er ved at komme nye toner fra SF i EU-sammenhæng, og det er så her også et forslag til, hvad man virkelig kan bruge EU til af konstruktive ting. Men jeg synes omvendt, at vi skal være lidt påpasselige med fra dansk side at sige, at vi i Danmark har verdens højeste afgifter, og at vi sådan også synes, de skal have det i de andre EU-lande. For det er sådan set det, hr. Aage Frandsen foreslår.

Hr. Aage Frandsen foreslår, at vi i stedet for at sænke de danske afgifter får banket de andre landes op på vores høje niveau. Jeg sagde, at den mest effektive måde at løse grænsehandelen på er ved at sænke vores afgifter. Hvis der ikke er udsigt til, at de andre lande vil hæve dem, så er der kun den mulighed, den effektive mulighed.

Det kan jeg også godt knytte en kommentar til i forbindelse til afgiften på cigaretter. Det, der har været helt afgørende for os, var netop at løse grænsehandelsproblematikken. Vi har aldrig haft et ønske om, at det generelt bare skulle være billigere at ryge og drikke, men vi ville løse grænsehandelsproblemet.

Jeg kan jo ikke lade være med at trække lidt på smilebåndet, når hr. Jacob Buksti siger: Vi gjorde noget, vi gjorde noget! Så kan jeg bare konstatere, at det, man gjorde, i hvert fald ikke virkede, for når jeg ser på, hvor meget spiritus der blev solgt i danske butikker, så var det altså ikke alverden.

Undersøgelser viser, at 7 ud af 10 flasker spiritus, der før vores afgiftssænkning blev drukket i Danmark, slet ikke var købt i Danmark. Så det kan godt være, at Socialdemokratiet gjorde noget, det skal jeg ikke afvise, men det virkede i hvert fald ikke. Det gør det, vi gennemfører nu.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Verner (S):

Hr. Peter Christensen lagde vægt på, at man reducerede emballageafgiften, som jo er 50 øre for

en flaske. Nu er det sådan, at en flaske bliver brugt 37 gange, og det vil sige, at emballageafgiften sådan set kun påvirker en flaske med 1,4 øre. Med det her fantastiske forslag kommer emballageafgiften til at påvirke en flaske med 0,3 øre. Det gør formentlig hverken fra eller til. Men hr. Peter Christensen har selvfølgelig ret i, at det jo for dåserne betyder, at man sænker afgiften fra 50 øre på en dåse til 10 øre – med 40 øre. Det mener hr. Peter Christensen så løser grænsehandelsproblemerne.

Jeg går da ud fra, at hr. Peter Christensen har læst det bilag, som ligger i Skatteudvalget, der siger, at afgiftsforskellen på en flaske øl i Danmark og Tyskland lige godt og vel er 1 kr. Prisforskellen på en Sort Guld og en Ceres Royal – det er det, der sælges 75 pct. af ved grænsen – er omkring 5 kr. Man er bare ude i en blindgyde med det her.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Peter Christensen nævner noget med nye toner hos SF. Ja, det er i hvert fald over 10 år siden, de nye toner var på det her område. Vi har jo mange gange foreslået, at når det drejer sig om selskabsskat, når det drejer sig om gift- og forureningsafgifter, så er det fornuftigt, at man har nogle fælles normer, for ellers konkurrerer man med hinanden om at have den mindste afgift til skade for andre skatter, som man jo så er nødt til at have på et højt niveau til skade/gavn for velfærdskurverne.

Så vil jeg også gerne spørge, om det slet ikke indgår i Venstres overvejelser, det, som jo rent faktisk også står i forslaget omkring de miljømæssige virkninger. Nu tog jeg den sundhedsmæssige del af det, men der står jo udtrykkelig i bemærkningerne, hvordan emballageafgiftsmængderne vil stige, fordi emballagerne vil vinde frem, vil vinde markedsandele, og så står der også noget om, hvad de er nu i forhold til osv., osv.

Kl. 10.55

Man siger altså simpelt hen, at det godt kan være, at der var noget, der var allerbedst. Jeg ved ikke engang, om nogle mennesker mener, det ville være allerbedst at lave noget internationalt samarbejde om det her, men man siger, at nu gør man så noget af hensyn til grænsehandel med åbne øjne hvad de miljømæssige virkninger angår, som er negative, og også i forhold til de sundhedsmæssige virkninger, som er negative.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Jeg vil godt bede Venstres ordfører om at forholde sig til det spørgsmål, jeg stillede. Når nu Venstres ordfører går så meget op i, at Venstre ikke har hævet nogen afgift, vil Venstres ordfører så garantere, at resultatet af den følge af grænseudviklingen, herunder afgiftsudviklingen i Tyskland, ikke resulterer i, at man hæver cigaretafgiften igen?

Vil Venstres ordfører garantere det, eller kunne Venstre finde på at hæve afgiften og eventuelt bruge det provenu, der kommer ind, til yderligere at sænke ølafgiften, eller hvad? Vil Venstres ordfører garantere, at der ikke kommer nogen stigning i cigaretafgiften igen?

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Jeg vil starte med det sidste, så hr. Jacob Buksti ikke skal spørge om det samme igen. Beklager, hr. Jacob Buksti, men svaret er, at for os er det vigtigste at løse grænsehandelsproblemerne. Derfor vil jeg ikke garantere, at vi ikke rører ved cigaretafgiften, hvis tyskerne sætter den op, for det væsentligste er at løse grænsehandelsproblemerne. Og vi mener, hvad vi siger, og vi gør noget på det felt, som virker.

Så bliver der sagt »en blindgyde«. Jeg er egentlig ikke forbavset over, at Socialdemokratiet mener, at det er en blindgyde at forsøge at løse grænsehandelsproblematikken. Adfærden fra det tidspunkt, hvor Socialdemokratiet havde mulighed for selv at påvirke de her ting, viser, at man ikke tog det alvorligt. Derfor er det jo naturligt at mene, at det er en blindgyde, at vi nu går i gang med at kigge på nogle af de her områder, for vi synes jo ikke, det er en blindgyde at løse det her problem.

Vi har at gøre med en afgift, det rent faktisk er gratis at fjerne eller reducere med 80 pct. Det er gratis. Jeg ved godt, at Socialdemokratiet ikke har haft problemer med at opkræve afgifter, som sådan set kostede samfundet at kræve ind. Men det ser vi altså ikke nogen fornuft i og slet ikke på det her område, for når man tager alle fordele og ulemper, der er ved at lade være med at opkræve den her afgift, så er det klart plussiden, der vinder. Miljøomkostningerne er også beskrevet. Der står i bemærkningerne, hvad det vil koste samfundet. Det er godt 10 mio. kr., man mener, at man øger påvirkningen med, det vil sige, at det er i den minimale ende.

Jeg lytter mig egentlig også til, at modstanden jo sådant set måske skal tolkes i retning af en generel modstand mod, at vi indførte dåserne, og den debat har vi jo haft her i Folketingssalen. Den beslutning er jo truffet, heldigvis. Det, vi nu gør, gør også, at dåserne reelt vil komme til at spille en rolle på det danske marked.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Det var lige nøjagtig hr. Peter Christensens udsagn om, at øvelsen her vil være gratis, altså selvfinansierende, dog med den efterfølgende bemærkning, at miljøomkostningerne vil beløbe sig til ca. 10 mio. kr., der fik mig herop.

Se, det er jo nok det, der er noget af det mest centrale i hele problematikken her, hvis man er skeptisk over for omlægningen og friholdelse, stort set, for dåseafgiften. De 10 mio. kr. må det alt andet lige være et kæmpestort spørgsmål om hvorvidt holder. Er det kun bortskafningen, eller er det genarbejdningen? Hvor stor del af det bliver genbrug? Hvor meget skrot bliver der ud af det? Hvor meget ligger på ståldåser, og hvor meget på aluminiumsdåserne?

Jeg synes, at det er på et meget løst grundlag at komme og sige, at det her er en gratis øvelse og så sige: O.k., det kunne være 10 mio. kr. Det kunne måske også være noget helt andet. Miljøproblemerne bliver ikke taget særlig alvorligt i Venstre, må man sige.

Kl. 11.00

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg vil sige, at det svar, der bliver givet her af hr. Peter Christensen, jo er lånte fjer, når man siger, at man vil løse grænsehandelsproblemet. Det, det jo drejer sig om, er, at 24-timers-reglen for øl og spiritus falder væk, og derfor har vi i fællesskab løst det problem. Det er sådan set bare det, det drejer sig om.

Lad mig så spørge med hensyn til den forskel, jeg nævnte, mellem afgiften i Tyskland og Danmark på en Sort Guld og en Ceres Royal på lige godt og vel 1 kr., vil den forskel være der fremover, eller vil den ikke være der fremover? Og hvor meget vil den forskel i givet fald blive ændret, spørger jeg hr. Peter Christensen. Det er jo sådan set det, det drejer sig om.

Så vil jeg spørge, om den prisforskel, der er på en flaske øl i Tyskland og Danmark på 5 kr., overhovedet vil kunne ændres, hvis der måske sker en ændring i afgiften på nogle ganske få

øre, når afgiftsforskellen kun er 1 kr., men prisforskellen er 5 kr.

Der da nogle helt konkrete ting; det er ikke nok, at man bare holder en eller anden tale ude på en markedsplads, som hr. Peter Christensen har for vane. Det er altså nødvendigt, at man forholder sig til det helt konkrete spørgsmål, der bliver stillet.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KD):

Jeg synes, at hr. Peter Christensen i debatten slipper lidt for let omkring sine omkostningsbetragtninger i forbindelse med det her lovforslag.

Det er klart, at der er direkte miljøomkostninger, som der også har været henvist til i lovforslaget, men det, at det hele er provenuneutralt, som hr. Peter Christensen lægger så meget vægt på, skyldes jo ene og alene, at man satser på, at det her også betyder et øget forbrug herhjemme. Det står også direkte i lovforslaget. Det vil sige, at lovforslaget i virkeligheden spekulerer i det faktum, at man nedsætter nogle afgifter, og så begynder folk at købe mere øl osv., og så går det hele op i en højere enhed.

Hvad med de omkostninger, der kommer af det forøgede antal alkoholskader, som det her lovforslag også vil få til følge? Det må jeg spørge hr. Peter Christensen om. Hvor er de konteret henne?

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Svaret til hr. Jann Sjursen er: Når man diskuterer grænsehandel, så synes jeg, det er vigtigt at holde sig for øje, at det er en diskussion om, hvor man køber de pågældende varer. Vi var igen nem det samme ved de generelle sænkninger af spiritusafgiften, hvor der blev lagt op til, at vi skulle tage ansvaret for, at der nu ville blive handlet mere på det danske marked. Ja, det var sådan set ideen med afgiftssænkningen, netop at hive handelen hjem fra udlandet til det danske marked.

Det er også det, vi taler om nu, vi skal minime den handel, der foregår i udlandet, og trække den hjem. Det betyder, ja, at der vil blive drukket mere på det danske marked, men det er altså et spørgsmål om, hvor man køber det.

Men uanset om vi snakker miljø, svar til hr. Erik Mortensen, eller sundhed, svar til hr. Sjursen, så er der jo estimeret nogle tal i bemærkningerne til lovforslaget over, hvad man mener, det vil koste. Under udvalgsarbejdet vil jeg gerne

være med til, at vi dykker ned i de tal og prøver at få syn for sagn, om de tal nu holder. Det går jeg stærkt ud fra at de gør, men det skal vi selvfølgelig have afklaret.

Så er jeg bare nødt til at sige til hr. Jens Peter Vernersen: Jeg håber altså ikke, at hr. Jens Peter Vernersen mener, at han har fundet et stort hul i lovforslaget her, for der er naturligvis forskel på, hvad avanceforskellen er, og hvad afgiftsforskellen er.

Og det er jo fuldstændig korrekt, at hvis du tager et stort supermarked, Bilka f.eks., og så den lille købmand, der ligger på hjørnet, så er der også en enorm forskel på, hvad avancen er på det samme produkt, de sælger. Det er der også, om du køber en øl i dag på det danske marked eller kører ned til en butik syd for grænsen, som ikke laver andet end at sælge øl, og som sælger koloenormt store mængder.

Så selvfølgelig er afgiftsforskellen mindre end avanceforskellen, men som jeg forstår hr. Jens Peter Vernersens argumentation, så mener hr. Jens Peter Vernersen, at afgiftsforskellen ikke har nogen betydning for, hvor langt væk man vil køre for at hente de øl, til Tyskland f.eks. Selvfølgelig har det en betydning, og den eneste grund til, at grænsehandelsbutikkerne kan sælge så mange øl, er, at man alt for længe ikke har villet erkende, at når først du har fået startet denne skrue, så bliver det skruen uden ende, fordi avanceforskellen...

Formanden:

Nu er grænsen nået. Så er det hr. Aage Frandsen for en sidste kort bemærkning.

Kl. 11.05

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil spørge hr. Peter Christensen, om det ikke er rigtigt, at uanset at noget af provenuet kommer ind ved, at man køber varer i Danmark og ikke i Tyskland, så er der også noget af provenuet, der kommer ind ved, at man skal drikke mere.

Det er jo sådan, at folk, der bor nord for Limfjorden, formentlig meget sjældent kører helt til Tyskland, det er også meget sjældent, at sjællændere kører helt til Tyskland for at købe billigt øl. Og når der kommer provenu ind på den måde, så er det da, fordi de vil drikke mere, fordi der er flere penge til rådighed, når prisen er lavere. Er det ikke korrekt?

Næste spørgsmål: Hvis nu der var mulighed for at gennemføre noget på EU-niveau, ville Venstre så være med til det? Eller mener man simpelt hen, at det er den rigtige løsning, i forhold til at man kunne lave nogle internationale regler omkring de her ting, nogle minimumssatser?

Og så det tredje: den negative miljøvirkning. Det har for vores vedkommende intet at gøre med, om vi er for eller imod dåser eller flasker, for sådan noget kan man godt løse. Men betyder det ikke i sig selv et problem for Venstre, at det har en negativ miljøvirkning, det forslag som ligger?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Ja, man kan i hvert fald konkludere efter de svar, der er givet og de spørgsmål, der er stillet, at afgiftsændring på emballagen *ingen* betydning har, når det drejer sig om flaskeøl. Det kan dreje sig om 0,2-0,3 øre, det er sådan set det, det drejer sig om. Ingen.

Der er ikke givet noget svar på, hvad afgiftsforskellen får af betydning. I øjeblikket er der en afgiftsforskel på ca. 1 kr. mellem en tysk øl og en dansk øl. Jeg kan citere hr. Peter Christensen, som sagde, at ændringen her måske er omkring 20 øre lidt afhængig af, hvad indholdet er.

Det vil sige, at nu bliver der en afgiftsforskel på 80 øre. Der er i dag en prisforskel på 5 kr. Så spørger jeg bare hr. Peter Christensen en gang mere: Tror hr. Peter Christensen, at den ændring på 20 øre får nogen som helst betydning, når man ser på den prisforskel, der er?

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KD):

Det er sådan set mest, som det ser ud nu, for at erindre hr. Peter Christensen om det spørgsmål, hr. Aage Frandsen stillede for lidt siden, nemlig spørgsmålet om det merforbrug, der vil følge af vedtagelsen af dette lovforslag.

Det er selvfølgelig rigtig nok, som hr. Peter Christensen sagde i et svar til mig tidligere, at en af grundene til, at det er en provenuneutralt er, at en del af handelen flyttes hjem til Danmark, og det er jeg selvfølgelig med på. Det bliver købt på det danske marked. Men det er jo også det, at når man sænker prisen på f.eks. øl, jamen så vil forbruget også alene af den grund stige i forhold til, hvad man ellers normalt har købt på det danske marked.

Det er det, jeg også synes, er et meget centralt spørgsmål at få hr. Peter Christensens svar på i denne her debat i dag, og som hr. Aage Frandsen også fik formuleret det ganske udmærket for lidt siden.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Hr. Jens Peter Vernersen spørger, om jeg tror på, at ændringerne i det her lovforslag vil få betydning for grænsehandelen. Ja, det tror jeg på.

Men det, der bekymrer mig, er, at hr. Jens Peter Vernersen ikke tror på det, for det er jo det, der ligger til grund for den politik, Socialdemokratiet har ført. Altså hvis man ikke tror på, at afgiftsændringer betyder noget, så kan man jo også blive ved med at hæve afgifterne. Selvfølgelig kan man det, for hvis man siger, at der ikke kommer mere grænsehandel af, at vi hæver afgifterne, ja, så kan jeg allerede forudse, hvad der vil ske, hvis Socialdemokratiet kommer til bordet igen.

Det betyder noget begge veje. Hæver man afgifterne, uanset hvor lidt det er, så øger man muligheden for grænsehandel. Og sænker man dem, også uanset hvor lidt det er, så drejer man adfærden den anden vej. Sådan er det. Men jeg er bekymret, når jeg lytter til hr. Jens Peter Vernersen.

Så vil jeg sige om merforbruget, at vi skal jo ikke diskutere noget, der står i bemærkningerne, for jeg blev spurgt om, om jeg var sådan i tvivl om, hvorvidt de tal passer. Ja, der er jo ikke noget belæg for ikke at tro på, at de passer, så det går jeg ud fra. Men vi skal jo heller ikke tale om et problem, der ikke er større.

Kl. 11.10

Her vurderes forbruget plus skader til 5 mio. kr. Det er så det, der står i bemærkningerne. Vi kan godt diskutere det yderligere, men i min optik er det ikke et voldsomt problem, vi har med at gøre her.

Jeg synes, der var et spørgsmål yderligere? Nå, det må jeg vende tilbage til.

(Kort bemærkning).

Jacob Buksti (S):

Nu er der jo ikke ret store begrænsninger for, hvad man kan få lov til at sige fra Folketingets talerstol, i hvert fald hvis man holder sig inden for forretningsordenens bestemmelser, men der må trods alt være grænser for, hvor mange platheder man kan tillade sig at fyre af.

Hvor har hr. Peter Christensen fra, at Socialdemokratiet kunne finde på at hæve afgifterne? Hvor har hr. Peter Christensen det fra? Det er jo grebet fuldstændig ud af luften. Så tag da at holde op med det pjat. Men jeg synes, at hr. Peter Christensen skulle tage at forholde sig til hr. Peter Christensens eget eksempel så.

Hr. Peter Christensen sagde, at der er avanceforskelle mellem, hvad der foregår i Bilka og hos den lille købmand henne på hjørnet. Det er vist rigtigt. Det skal vist forstås sådan, at man må gå ud fra, at varerne er billigere ovre i Bilka, end de er ovre hos den lille købmand, fordi avancen er mindre hos Bilka.

Det håber jeg hr. Peter Christensen er enig i. Er det ikke sådan, at der er større chance for, at det er den lille købmand henne på hjørnet, der går nedenunder og hjem, end det er Bilka, der må lukke? Er det ikke sådan, at handelen trækker derhen, hvor varerne er billigst, og hvor avancen altså er mindst? Og vil der ikke være en sandsynlighed for, at når grænsehandelen skal kontrolleres og ses efter i sømmene, så vil det også være sådan, at da avancen fortsat er afgørende mindre i Tyskland, så virker det her ikke?

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Jeg er ked af, at hr. Jacob Buksti blev sur, men jeg er nok nødt til at gentage mit svar alligevel – så håber jeg ikke, at hr. Jacob Buksti bliver endnu mere sur – men det ændrer jo ikke ved, at min bekymring bestod i, at hvis Socialdemokratiet ikke mener, det har nogen effekt på grænsehandelen at sænke afgifter, så ligger det vel lige for, at hvis man på et tidspunkt mangler penge til at gennemføre socialdemokratisk politik, og vi har jo allerede set en 6-7 forslag, der er totalt ufinansierede, så ligger det jo lige for, at man så lige skruer en gang på det område.

Men jeg er da glad for, at når hr. Jacob Buksti bliver så eddikesur fra talerstolen, så kan jeg tage det som et udtryk for, at det vil man så ikke gøre. Det vil jeg holde Socialdemokratiet fast på. Kunne vi måske få en lignende garanti på en hel masse andre varegrupper, så ville jeg blive endnu mere glad i stedet for sur.

Så vil jeg benytte lejligheden til, selv om jeg kun fik ét spørgsmål, at svare på SF's spørgsmål om, hvorvidt Venstre synes, det er en god idé med minimumssatser inden for EU. Og der vil jeg sige, at det har vi jo på en lang række områder. Det, der kendetegner de minimumssatser, vi

har, er, at de ikke påvirker Danmark synderligt, fordi vil ligger langt over i forvejen.

Mit svar går også lidt på de her grænsehandelsfølsomme varer, og jo, lad os da se, om der kommer minimumsregler for, hvad afgiften skal være, men det kommer jo ikke til at påvirke Danmark en tøddel. Vi har rekorden i forvejen, og det vil vi blive ved med at have.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Det sidste kræver jo nok, at hr. Peter Christensen bliver lidt mere konkret i sine udtalelser, hvad angår socialdemokratiske forslag, som ikke er finansieret. Det vil vi godt lige have nærmere belyst, hvor de ligger henne.

Til gengæld kan jeg så påstå med megen ret i hvert fald, at Venstres forslag her overhovedet ikke er finansieret.

Der er også spørgsmålet om hævnning eller sænkning af afgifter. Mener hr. Peter Christensen virkelig, at denne sænkning her af emballageafgiften har så afgørende betydning, som man kan forstå her fra Venstres ordfører? At det virkelig er det, der ændrer hele billedet omkring grænsehandelen?

Men med hensyn til spørgsmålet om finansierede forslag fra henholdsvis S og V, så vil jeg godt lige have præciseret det lidt mere, for jeg ser det her og mange andre gode eksempler i forbindelse med finansloven på, at Venstres forslag i hvert fald ikke er finansieret.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Jeg er nødt til at svare til hr. Erik Mortensen, at hr. Erik Mortensen åbenbart ikke har hørt min ordførertale, for der gør jeg faktisk noget ud af at slå fast, at det her er et lille skridt i den rigtige retning.

Kl. 11.15

Jeg brugte faktisk næsten en tredjedel af min tale på at slå fast, at der stadig er grænsehandel, og at det er vigtigt, at vi holder øje med, hvordan udviklingen er inden for grænsehandel. Det er derfor, jeg især er glad for, at vi har indgået en aftale med Dansk Folkeparti om, at vi skal have en årlig rapport om den, så vi ikke stikker hovedet i busken, men åbent tør se, hvad virkeligheden er.

Jeg har bestemt ikke på noget tidspunkt sagt, at ændringerne vil være afgørende for grænsehandelen. Det kunne aldrig falde mig ind, for jeg ved godt, hvad virkeligheden er. Men det er

et skridt i den rigtige retning, og jeg vil altså gentage, at hvis man tror, at det at hæve afgifter ændrer adfærden hos folk, er man også nødt til at tro på, at det at sænke afgifter ændrer adfærden hos folk. Det er klart: små skridt, små ændringer, store skridt, store ændringer. Så enkelt er det faktisk.

Med hensyn til om lovforslaget er finansieret, fremgår det altså tydeligt, at der er nogle brutto-udgifter og nogle bruttoindtægter, men netto går regnestykket op, så det er altså fuldt finansieret.

Formanden:

Så er det hr. Erik Mortensen som ordfører.

Erik Mortensen (S):

Indledningsvis vil jeg godt sige, at den måde, man har fremsat lovforslaget på, ikke giver den største forhåbning om, at det er troværdigt.

For det første sender man det ud i høring med meget kort frist, og for det andet sender man to forslag ud inden for den samme uge, hvoraf det ene opererer med en afgiftslettelser på 50 pct. og det andet med 80 pct. på emballage. Vi har erfaret fra de folk, der skulle høres, at de måtte ringe tilbage til ministeriet for at høre, hvilken af de to satser der egentlig var gældende, og så havde man i øvrigt 2 dage til at reagere i. Det finder man meget utilfredsstillende, og det kan jeg kun støtte.

Der har ikke været megen tale om begge de to elementer, der ligger i forslaget, kun om nummer to, kan vi sige. Det ene element er en ændring af afgiftsklasserne, de kendte skatteklasser 1, 2, 3, 4, 5, til en glidende skala med udgangspunkt i en afgift på godt 58 kr. pr. liter ren alkohol. Konkurrencerådet har udtalt, at det vil være med til at fremme konkurrencen generelt på det danske marked, og det har vi sådan set ikke de helt store bemærkninger til.

Det har vi derimod til det andet element, lettelsen af emballageafgiften på de 80 pct. Alt andet lige vil det altså betyde noget. Det har ikke den store indvirkning på selve grænsehandelsproblematikken, og selv om hr. Peter Christensen understregede, at det er et lille skridt, må jeg nok erkende, at i debattens løb blev det til et større og større skridt.

Det er korrekt, at hr. Peter Christensen startede med at sige, at det er et lille skridt. Det er det bestemt også, men alligevel får man det indtryk, at det godt kunne være ret afgørende for udviklingen i grænsehandelen. Spørgsmålet er sådan

set, om det nu også gør det, og om vi også er parat til at betale den pris, det måtte koste, i det omfang det gør det.

Der siges også noget om, hvor mange stykker engangsemballage man opererer med at forslaget vil kunne flytte fra det nuværende salg af dåser til det kommende. Det er trods alt betragtelige mængder, og vi ved også godt, at genanvendelsesprocenten jo ikke er tårnhøj og selvfølgelig aldrig kan konkurrere med genbrug af flasker. Som jeg sagde i mine tidligere bemærkninger, opererer vi jo med både ståldåser og aluminiumsdåser, hvoraf den ene type ikke kan genanvendes, og der selvfølgelig er større omkostninger ved at smelte den anden type om, osv., så det vil sige, at alt andet lige er der altså meromkostninger forbundet med forslaget.

Jeg mener også, at der er mange usikkerhedsmomenter; mange forudsætninger er ikke klart nok belyst, i hvert fald ikke for os. Alle ved jo, at det, som virkelig ville flytte noget, er den tyske pantordning. Den bliver også nævnt i forslaget, og man har en forventning om, at den kommer til at fungere, men det er der jo ingen sikkerhed for. Det er faktisk det eneste, der virkelig vil kunne ændre problematikken noget. Man kunne også nævne den tyske moms. Hr. Jens Peter Vernersen har flere gange været inde på avanceforholdet, og det gælder både i detailledet og i producentledet. Der er altså flere ting, som virkelig vil kunne flytte noget i denne sammenhæng.

Forslaget kan selvfølgelig have en ren ideologisk baggrund, men det er svært at se, at det virkelig vil flytte hegnspele, når vi taler om grænsehandel som helhed. Et rundspørge blandt de sønderjyske købmænd siger jo også, at som forslaget ligger her, giver det intet overhovedet, så derfor er det meget svært at sige her på stående fod, at det virkelig vil flytte noget.

Jeg kan lige så godt meddele med det samme, at på det foreliggende grundlag kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget, og det er endda mildt sagt.

Kl. 11.20

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Nu er det ikke nogen overraskelse, at Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget, men jeg er nødt til at spørge lidt om to ting.

Når Socialdemokratiet fremhæver, at det er et lille skridt, er det så grunden til, at man ikke vil være med? Er det kun de store skridt, Socialde-

mokratiet vil støtte? Så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad det er for nogle store skridt, Socialdemokratiet vil foreslå. Og så er jeg enormt nysgerrig efter at få at vide: Når man peger på, at der er et problem med avancerforskellene, er det så noget, Socialdemokratiet vil løse politisk?

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Hvad det sidste angår, ligger det nok ret klart, at man jo ikke kan lovgive om avancer. Så skal vi i hvert fald se på konkurrenceloven generelt, men det er jo ikke det, vi opponerer imod. Vi konstaterer bare, at sådan er det. Derimod er vi meget opmærksomme på miljødelen, og det er det, jeg synes man skal forholde sig til her.

Jeg sagde helt klart, at det skridt, man måtte tage i forbindelse med grænsehandelen, er lille – meget lille – og det store skridt nævnte jeg også. Det ligger jo helt andre steder, og det er noget, som vi måske ikke selv har indflydelse på.

Avancedelen som sådan kan vi jo ikke lovgive om, og den tyske moms, den tyske pantordning osv. kan vi heller ikke lovgive om, men kun håbe, at tyskerne vil leve op til deres egen lovgivning. Det ville løse nogle af problemerne.

Men det, vi forholder os mest konkret til, er selvfølgelig affaldsdelen. Alt andet lige vil man jo forøge affaldsmængden, og i sin tid, da vi talte om øl på dåser i Danmark, var det i høj grad et spørgsmål om miljø. Mig bekendt har man ikke løst det problem hundrede procent, og man vil aldrig komme til at matche flaskegenbruget, så derfor er det helt klart miljødelen, der vejer tungest hos os. De andre ting er vi meget opmærksomme på, men i et eller andet omfang er vi ikke rigtig selv herre over dem, for de ligger altså typisk på det tyske marked.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Når jeg stiller yderligere spørgsmål, skal det ses lidt i lyset af den debat, vi lige har haft.

Efter debatten havde jeg faktisk et indtryk af, at Socialdemokratiet var optaget af at løse grænsehandelsproblematikken. Men det var jo varm luft, kan jeg høre, for når jeg spørger, hvad Socialdemokratiet selv vil gøre for at mindske den grænsehandel, der er i dag, får jeg intet svar.

Man henviser til avance, til den tyske pantordning og til detalstrukturen, og det er helt korrekt, at det håber jeg bestemt ikke er noget vi skal blande os i. Men er svaret fra Socialdemo-

kratiet: Vi lader stå til, vi erkender, at der er en stor grænsehandel, men vi vil intet gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan heller ikke undlade at interessere mig en lille smule for, hvad Socialdemokratiet vil, for en af de ting, jeg hører Socialdemokratiet tale om, er jo de danske arbejdspladser, som man gerne vil sikre. Men nu når vi igen frem til, at der skal gøres noget konkret, og så vil man alligevel ikke rigtig noget.

Skal vi forstå det sådan, at Socialdemokratiet sætter sig med hænderne i skødet frem for i samarbejde med regeringen bl.a. at sikre, at noget af grænsehandelen kommer tilbage til Danmark, så danskere kan få arbejde med at sælge varerne frem for tyskere? Det er ikke den måde, man kan løse alle menneskers arbejdsløshedsproblem på, men det er et lille skridt i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Til fru Charlotte Dyremose: Men hensyn til spørgsmålet om de danske arbejdspladser kan man i hvert fald konstatere, at ændringen af afgiftsstrukturen fra de kendte skatteklasser til en glidende skala vil tilgodese konkurrencen på markedet – forstået på den måde, at importeret øl angiveligt vil få en større andel af det danske marked. Men det vil sige, at så mister man altså danske arbejdspladser, så forslaget harmonerer jo slet ikke med den filosofi, som fru Dyremose har. Omvendt kunne man selvfølgelig sige, at så længe eksporten til Tyskland fungerer, som den gør i øjeblikket, er det altså danske bryggerier og deres arbejdskraft, der producerer, så derfor er der sådan set en god beskæftigelse i det.

Kl. 11.25

Hvad vil vi gøre ved det, spørger hr. Peter Christensen. Tidligere i debatten har flere af mine partifæller peget på, hvad vi har gjort for netop at matche de forskellige ordninger syd for grænsen, bl.a. med benzinafgiften. Men sandheden er jo, at den vej, man går her med den minimale lettelse af afgiften på emballage, i sig selv ikke flytter noget, og de helt store og tunge parametre ligger altså syd for grænsen.

Jeg ved ikke, hvor meget hr. Peter Christensen forestiller sig, at vi bilateralt kan presse tyskerne til at ændre deres politik på afgiftssiden og momssiden, men man kunne måske følge op

på SF's ordførers bemærkninger om et udvidet EU-samarbejde, så vi fik en større harmonisering. Det var der nok mere idé i.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg fik åbenbart ikke forklaret mig helt præcist.

Det, jeg talte om, var, at når danske øl bliver solgt i Danmark, er det alt andet lige danskere, der sælger dem, men når de bliver solgt i Tyskland, er det tyskere, der sælger dem. Det må hr. Erik Mortensen da være enig i.

Hvad vil Socialdemokratiet gøre ud over at arbejde i EU for nogle standarder, som alt andet lige vil ligge langt under de danske afgifter? Det må hr. Erik Mortensen medgive at de vil. Hvad er det helt konkret uden henvisning til, at nogle andre vistnok har sagt det? Jeg ved det ikke, for jeg har i hvert fald ikke hørt helt konkrete tiltag. Hvad er det, Socialdemokratiet vil gøre for at sikre, at vi undgår den store grænsehandel, der betyder, at danske erhvervsdrivende ikke kan sælge deres varer i store områder af Jylland?

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Det er måske synd for hr. Erik Mortensen at spørge igen, men jeg vil gøre det alligevel, og jeg vil ikke pinde meget rundt i svaret, der var noget i retning af, at man gjorde noget. Det vil jeg lade være med at diskutere mere om. Det virkede godt nok ikke, men det skal vi ikke bruge tid på. Nu ser vi fremad og ser vi på grænsehandelen, som jo er betydelig.

Jeg har aldrig påstået, at vi har løst grænsehandelsproblematikken med de tiltag, vi har gjort, men vi har gjort en del, og vi har gjort noget, der har haft indvirkning på spiritussalget. Men hvis vi skal se fremad, må der da være et bud fra Socialdemokratiet på, hvordan Socialdemokratiet ønsker at løse problemet. Eller er svaret – det er helt legalt, men så skulle man da sige det fra talerstolen – at man vil lade stå til og i bedste fald håbe på, at man kan få gennemført nogle minimumssatser i Europa, som er så kæmpehøje, at de løser det danske problem. Det svar er jo helt legalt, selv om det er temmelig urealistisk, men vi vil bare have et ærligt svar.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Det svar, der skal gives, er nok lige så urealistisk, for det vil medvirke til at forstærke de tendenser, som allerede er indbygget i dette lille

forslag, nemlig en endnu større miljøpåvirkning og en endnu større sundhedsmæssig påvirkning i uheldig retning, og det er klart, at det kan vi ikke medvirke til.

Hvis vi skal beskytte både miljø- og sundhedshensyn, er det ikke den vej, vi skal gå, og det vil sige, at vi må acceptere, at de instrumenter, som kan bruges direkte, og som hr. Peter Christensen anfører, ganske vist er et lille skridt i den rigtige retning. Men de har også nogle følgevirkninger, og hvis skridtet skal være endnu større, bliver følgevirkningerne på både miljøsiden og på sundhedsområdet tilsvarende større. Det må vi så bare acceptere, men samtidig sige, at det ikke er vores politik.

Vi har gjort det, som vi kunne med de sideordnede aktiviteter, bl.a. med hensyn til benzinerpriserne, som hr. Jacob Buksti nævnte, og vi vil følge op på det. Det synes jeg er fair nok, og det er netop det, man kan gøre. Når vi taler om områder, hvor det direkte handler om sundhed og miljø, er de instrumenter, som kan bruges direkte i forbindelse med afgiftsnedsettelse, simpelt hen bare for dyre, og så vil vi ikke betale prisen.

Kl. 11.30

Formanden:

Så kan vi gå videre i ordførerrækken, fru Colette L. Brix.

Colette L. Brix (DF):

I forslag til finanslov for 2004, som blev fremsat i august, foreslog regeringen at nedsætte emballageafgiften med 50 pct. I Dansk Folkeparti ligger det os stærkt på sinde at få nedsat afgiften, dels for at mindske den konkurrencefordel, som flasken har haft på bekostning af dåsen, dels for at gøre så stort indhug som muligt i grænsehandelen med øl og sodavand; et indhug, som vi forventer vil have en gunstig effekt på beskæftigelsen på den danske side af grænsen.

Dansk Folkeparti har ikke mindst gået efter at bekæmpe den såkaldte flaskefidus, som har betydning, at man nærmest har kørt i rutefart frem og tilbage over grænsen med ølflasker for at udløse afgiftsrefusion på 50 øre ved hver sydgående grænsepassage. Derfor gik Dansk Folkeparti ind til finanslovforhandlingerne med ønsket om at få nedsat emballageafgiften med mere end regeringens forslag på 50 pct. Med det forslag til nedsættelse med 80 pct., som vi behandler her i dag, må man sige at det lykkes.

Hvad angår ølafgiften omlægges den fra at følge den trinvisse Platoskala, der er opdelt i in-

tervaller efter øllets indbrygningsprocent, og som ikke i konsekvens er parallel med det færdige øls alkoholprocent. I stedet omlægges ølafgiften til at følge en glidende skala, som følger øllets alkoholindhold.

Baggrunden for omlægningen af ølafgiften er, at den trinvise skala skaber en set med forbrugerejne ugunstig konkurrencesituation på det danske marked, fordi den i høj grad favoriserer den traditionelle danske pilsner på bekostning af andre øltyper. Dette er sket ved, at pilsneren er placeret i den lave skatteklasse 1, mens andre øltyper på grund af en højere indbrygningsprocent på trods af en ikke væsentlig højere alkoholprocent er blevet placeret i den noget dyrere skatteklasse 2.

Den skattemæssige favorisering af pilsneren har gjort, at bryggerierne har en langt højere avance på øl solgt på det danske marked, end de har på de samme typer øl solgt i grænsehandelen. Med omlægningen af ølafgiften er håbet, at den øgede konkurrence på det danske marked vil medføre mindre avancer og dermed lavere forbrugerpriser i Danmark.

Charlotte Dyremose (KF):

Som det er fremgået af debatten, er det lovforslag, vi behandler her, en del af finanslovaftalen.

Med både den trinvise afgiftsskala, der vil øge konkurrencen og derfor sikre lavere priser på øl i Danmark, og nedsættelsen af emballageafgiften, som alt andet lige også vil gøre det billigere at købe øl og sodavand i Danmark, er dette endnu et tiltag for at forsøge at få bugt med den massive grænsehandel, vi jo alle sammen kender til – bl.a. for at sikre danske arbejdspladser og for at fastholde de indtægter til staten, som afgifter og skatter nu engang giver.

I Det Konservative Folkeparti ser vi sådan på skatter og afgifter, at de bør bruges til de velfærdssydelser, vi har. De bør bruges til sundhedsvæsenet, til det sociale sikringsystem, til uddannelse osv. Det er primært formålet med at inddrive skatter og afgifter, og derfor må man naturligvis, når der er et problem som grænsehandelen, forsøge at løse det, som det også er gjort her, ved at nedsætte en afgift, som det faktisk ikke koster noget at nedsætte. Årsagen er naturligvis, at når der bliver købt flere af disse varer i Danmark, så går den resterende afgift jo til den danske stat frem for at gå til udlandet.

Det er selvfølgelig også klart, at det her forslag hverken er et sundhedstiltag eller et miljøtiltag – det erkender vi blankt – men belastning-

gerne på de to områder er utrolig små, og samtidig må vi sige, at effekten af grænsehandelen er meget massiv.

Vi er derfor også glade for, at regeringen samtidig, f.eks. på sundhedsområdet, laver nogle grænser for unges forbrug af alkohol, for der er formentlig nogle få, der vil købe lidt mere, når priserne bliver sat ned.

Kl. 11.35

Vi må massivt sige, at det her handler om, at man altså ikke bliver meget sundere af at drikke øl, der er købt i Tyskland, frem for at købe det i Danmark. Den sundhedsmæssige belastning er nøjagtig den samme, uanset hvor øllen er købt henne. Den miljømæssige belastning, hvis dåsen smides i naturen, er også nøjagtig den samme, uanset hvor flasken er købt, og vi har jo heldigvis fortsat et pantsystem, der sikrer, at langt de fleste af de flasker og dåser, vi bruger, også bliver indsamlet.

Alt i alt er vi altså glade for dette tiltag, som vi ikke på nogen måde, som det ellers er blevet påstået her i debatten, tror løser alle vores grænsehandelsproblemer, men det er et lille skridt, der kan bidrage til at løse nogle af de massive grænsehandelsproblemer, som vi rent faktisk har i Danmark.

Aage Frandsen (SF):

Afgifter i Danmark og i det hele taget afgifter – jeg tror nok, at vi er ret bevidste om det i Danmark – har jo både et fiskalt formål, der skal penge i kassen, og et adfærdsregulerende formål.

Jeg må nok sige, at tidligere var der primært, eller måske næsten kun, et fiskalt formål, når man havde afgifter på bestemte varer, mens vi i de senere år i stigende omfang er bevidste om, at afgifter kan have og har en adfærdsregulerende virkning.

For nogle afgifters vedkommende er det sådan, at det drejer sig om, når der er en afgift, at der kommer færre penge i kassen, fordi den har bidraget til, at man er holdt op med at bruge disse varer og i stedet for har anvendt erstatningsvarer, sådan nogle eksempler har vi. I den anden ende har vi moms, hvor det jo klart alene er et fiskalt formål, der tilgodeses. Så er der de afgifter, som vi taler om i dag, som er både-og, og her skal man så være opmærksom på, at når man siger, at man vil løse det ene problem, så bidrager man til at skabe et andet problem.

Med hensyn til det adfærdsregulerende er det selvfølgelig i forhold til personer, der skal

købe varerne, at de altså i et vist omfang lader deres adfærd styre af, hvordan afgifterne er, men det er jo også i forhold til producenterne på markedet, at de også kan lade sig påvirke af, hvordan afgifterne er.

Når det drejer sig om det her lovforslag om den trinvise afgiftsskala, som indføres, kan vi i forhold til det formål, den har, ikke være imod det. Man kunne da sige om det her, at det ville være fornuftigt, hvis vi kunne drikke lidt mindre og drikke lidt bedre. Man kunne sige, at det danske afgiftssystem og sådan, som det har været bygget op, monopolskabelsen i det hele taget, jo har bidraget til, at vi nok har haft masser af øl, men at man i hvert fald i høj grad kan diskutere kvaliteten og variationen – variationen kan man under alle omstændigheder diskutere.

Derfor skal man også tænke ind i et afgiftssystem, at det kan bidrage til sådan noget. Det er jo en glimrende nydelse, i det omfang man ikke overdriver det, og så er det godt, at man har noget godt at vælge mellem, i stedet for at det, som der i øjeblikket er en tendens til, er svært at finde noget godt at vælge mellem. Så det er også en ting, der ligger i det.

Men det er klart, at det primært er i forhold til forbrugerne, at det er værd at se på. Her er det jo helt åbenbart, og det skjules jo heller ikke fra forslagsstillernes side og heller ikke fra de partier, der går ind for det, at det har en negativ virkning på sundhedstilstanden og på miljøet. Det er entydigt, og det mener vi bare er en for stor omkostning.

Man indfører så samtidig kampagner rettet mod unge mennesker – I skal ikke drikke så meget øl, siger man – og man siger også til de unge mennesker: Hvis du er så og så ung, så må du i hvert fald ikke have lov til at købe det. Det er selvfølgelig et signal, men dette princip er jo netop affødt af, at man sørger for, at det bliver så billigt som overhovedet muligt. Derfor er det en dobbeltmoralisk holdning at have til det her, at man siger: Nu kan I drikke en hel masse, bagefter kan I komme i behandling, hvis I nu også tager skade af det.

Derfor afviser vi forslaget. Vi mener, at man i det hele taget i langt højere grad skal være bevidst om, hvordan man indretter afgiftssystemet, så det er meget målrettet i forhold til vores adfærd og producenterens adfærd. Man kunne, ikke mindst når vi taler om ølmarkedet, gennem afgiftssystemet bidrage til, at man i højere grad tilgodeser andre end de store producenter og monopolforetagender på dette marked.

Kl. 11.40

Anders Samuelson (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte det her forslag.

Jeg tror faktisk, at vi selv har været anledning til, at forslaget kommer frem, idet vi på et tidspunkt stillede spørgsmålet om, hvad der ville ske, hvis man ændrede på afgifterne, og hvad den samlede provenuvirkning ville være. Der viste det sig, at hvis man strikkede det sammen på en bestemt måde, ville man faktisk tjene penge på at lave en omlægning i stil med det, der lægges op til her.

Vi mener også, at der er et potentiale i den miljøvirkning, der burde være i det, fordi en større del af forbruget lægges i Danmark, og den skal man ikke undervurdere.

Vi var selv foregangsmænd i forhold til at få dåserne indført i Danmark. Vi var med til at sikre, at det faktisk lykkedes. Men en ting er at få det som en mulighed i Danmark, en anden ting er at sikre, at der faktisk bliver noget, der minder om en reel, ligeværdig konkurrence mellem flasker og dåser. Det her forslag kan være med til at gå yderligere et skridt i den retning.

Samlet set mener vi, at der er meget god fornuft i det her, og derfor støtter Det Radikale Venstre forslaget.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Konsekvenserne af det her lovforslag vil være, at der bliver drukket mere stærk øl, og at der produceres mere affald, fordi genbruget reduceres. Det har vi sådan set svært ved at se det fornuftige i i Enhedslisten. Umiddelbart vil det give større helbredsproblemer og mere forurening.

Både sundheden og miljøet vil altså lide skade, og jeg synes sådan set, at man skal bide mærke i, at det er det, der sker, når regeringen og Dansk Folkeparti laver finanslov sammen.

Nedsættelsen af emballageafgiften vil føre til, at en stigende mængde vil blive solgt i engangsemballage, og vi synes ikke, at regeringens argumenter for en sådan omlægning er holdbar. Problemet med den såkaldte flaskefidus kunne løses ved, at man nøjes med at afskaffe emballageafgiften på genbrugsflasker. Dermed ville man i stedet gøre det attraktivt at bruge genbrugsflasker, hvilket ville have en positiv effekt på miljøet i stedet for den forringelse, som regeringens forslag vil føre til.

Enhedslisten synes, at det kan være meget fornuftigt med en omlægning af afgiftssystemet

på øl, sådan at den mere glidende følger stigningen i alkoholindholdet end den nuværende ordning. Men vi vil ikke medvirke til en ordning, der generelt fører til større afgiftslempelser for guldøl end for øl med almindelig styrke. Det problem kunne, hvis regeringen ønskede det, løses ved at indlægge en mere effektiv stignings-takt i afgifterne.

Enhedslisten kan altså godt medvirke til og ville godt kunne medvirke til enkelte elementer i forslaget, men da forslaget er et led i en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti har vi ikke de store forventninger til, at man vil være villig til at lave de nødvendige ændringer. Og derfor må jeg meddele, at Enhedslisten formodentlig ender med at sige nej til forslaget.

Jann Sjursen (KD):

Formålet med lovforslaget er jo med stor effekt, som jeg tror hr. Peter Christensen sagde det tidligere i debatten, at komme den massive grænsehandel til livs, ikke mindst for så vidt angår øl.

Det er selvfølgelig klart for enhver, at der er et problem, men efter vores opfattelse skal man altså ikke løse det her problem ved at skabe i hvert fald to nye problemer, som er væsentlige set med vores øjne, nemlig de negative miljø-mæssige og især sundhedsmæssige konsekvenser, som det her lovforslag vil have, hvis det bliver vedtaget.

For så vidt angår de sundhedsmæssige aspekter, som er de væsentligste for os at pege på som et problem ved lovforslaget, er det jo sådan, at lovforslaget vil føre til et merforbrug af alkohol i det danske samfund. Ikke bare sådan at forstå, at vi nu begynder at forbruge flere af de i Danmark indkøbte øl f.eks., men også sådan forstået, at det samlede nettoforbrug rent faktisk vil stige som følge af lovforslaget.

Man kan jo så sige, at hvis man vil løse et problem, kan der selvfølgelig umiddelbart være en negativ sidegevinst ved forslaget, men når man ikke fra regeringens side lægger op til at komme med initiativer, som kan modsvare den negative effekt på sundhedsområdet, så er det, at vi helt og aldeles må afvise lovforslaget. Vi mener nemlig, at netop alkoholproblemerne i vores samfund er et af de største sociale problemer, hvis ikke det største overhovedet, vi har herhjemme.

Kl. 11.45

De initiativer, regeringen hidtil er kommet med i forhold til aldersgrænser og så videre, bliver jo gennemhullet af bl.a. sådan et forslag her, men også af, at man f.eks. har lempet på regler-

ne for at kunne reklamere for produkter med alkoholindhold.

Derfor må vi kort og godt sige, at der slet ikke er nogen sammenhæng i regeringens politik på alkoholområdet med de mangeartede og meget forskellige forslag, der bliver fremsat, som virker i øst og vest for nu at sige det meget mildt.

Jeg vil dog trods alt godt pege på et enkelt element i lovforslaget, som vi principielt set synes er rigtig, selv om vi altså ikke kan støtte lovforslaget. Man siger, at afgifterne, for så vidt angår alkoholindholdet, skal følge det faktiske alkoholindhold, og det er vi principielt enige i. Men som sagt indgår det i en større sammenhæng, som vi ikke kan støtte, og derfor må jeg på Kristendemokraternes vegne afvise lovforslaget.

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg vil allerførst takke repræsentanter for et flertal af Tingets medlemmer for tilslutning til dette lovforslag.

Jeg skal ikke genoplive den engagerede debat, der var tidligere under forslagets behandling, men kun konstatere, at debatten i hvert fald afslørede en ting, nemlig at Socialdemokratiet ikke har noget forslag til løsning af grænsehandelsproblemet, og det var da i hvert fald et udbytte af debatten.

Jeg vil sige, at grænsehandelsproblemet er en vigtig ting at være opmærksom på. Man skal også være opmærksom på, at det går begge veje med den grænsehandel. Danskerne køber rundt regnet for 9½ mia. kr. i udlandet. Udlændinge køber for ca. 8 mia. kr. i Danmark. Der er altså en modgående tendens. Men når det er sådan, at omkring hver anden flaske spiritus, der drikkes i Danmark, er hentet på den anden side af grænsen, før den drikkes i Danmark, er det jo klart, at her er der et problem.

Jeg synes, det er glædeligt at kunne konstatere, at der ikke købes så mange flasker spiritus på den anden side af grænsen. Nu købes de faktisk i danske butikker i stedet for. Så kan man så sige, at det er for lidt, at der skal gøres mere, og at det her forslag ikke vil rykke meget. Det kan man altid sige, og jeg vil da heller ikke gøre voldsomt meget ud af konsekvensen af det her lovforslag i relation til grænsehandelen, men det er et skridt på vejen. Og det er også et skridt til at dæmme op for de særlige problemer, som f.eks. emballageafgiften har bidraget til i forbindelse med den såkaldte flaskefidus.

Det, som jeg så i øvrigt vil hæfte mig ved – ud over at udtrykke taknemlighed over for dem, der støtter – er nogle bemærkninger, som hr. Aage Frandsen kom med. Jeg håber, at han hører det, jeg nu siger, for det er faktisk rosende, og det er jo lidt sjældent, at jeg er i den situation, at jeg kan erklære mig fuldstændig enig med hr. Aage Frandsen, men det kan jeg faktisk.

Jeg forsøger at citere sådan nogenlunde, hvad hr. Aage Frandsen sagde her på talerstolen: Det er fornuftigt, hvis vi vil drikke lidt mindre og lidt bedre. Og så føjede han til: Det er godt, at man har noget godt at vælge imellem.

Begge de to udsagn har ført til, at jeg har arbejdet for at få indført en ændret beskatningsform for øl i Danmark. Jeg er nemlig fuldstændig enig med hr. Frandsen i, at vi forbrugere har brug for at få lidt mere kvalitet på hylderne. Og jeg synes, at med den glidende skala, der lægges op til her, er det en spændende udfordring for bryggerierne i Danmark til at komme med nogle nye, spændende produkter, som kan matche forbrugernes behov.

Kl. 11.50

Nogle vil så spørge, om det så ikke fører til et merforbrug af øl i Danmark. Vores vurdering er, at merforbruget vil ligge i størrelsesordenen 1 pct., så virkningen er til at overskue. Det, der er det afgørende, og som jeg er fuldstændig enig med hr. Frandsen i, er, at hvis merforbruget sker på bekostning af andre drikkevarer, som indeholder mere alkohol end øl gør, er det faktisk et fornuftigt skridt, vi her tager.

Står man derhjemme om aftenen og skal have et middagsselskab og står med valget mellem at sætte 2 flasker vin eller kvalitetsøl på bordet, hvis man så regner det om, svarer en flaske vin vel til omkring 7 øl, og så meget øl bliver der ikke drukket, hvis det er til 4 mennesker. Man drikker jo ikke 14 flasker øl til en ganske almindelig middag, men det kan da godt være, at man drikker 2 flasker vin. Dermed vil jeg sige, at hvis flere bliver interesseret i at vælge øl frem for vin, så vil vi i virkeligheden også nedsætte forbruget af alkohol.

Først og fremmest synes jeg, det er vigtigt at understrege det, som jeg forstår at vi er helt enige om: at det vil være rigtig, rigtig godt, hvis man kunne få befolkningen til at drikke lidt mindre ved at højne kvaliteten af det, der bliver drukket, og at det er godt, hvis man får noget godt at vælge imellem, som hr. Aage Frandsen siger. Derfor håber jeg, at vi med de tilsagn, som jeg også fornemmede der var meget bredt i øv-

rigt i salen til den nye skala, også vil bidrage til en fornuftig udvikling.

Med de ord vil jeg endnu en gang sige tak for en positiv modtagelse fra et flertal i dette Ting, og jeg ser frem til et konstruktivt udvalgsarbejde.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Nu skal jeg jo ikke nødvendigvis kommentere ministerens drikkevaner, lidt eller meget eller godt eller dårligt. Det må jo være en privatsag.

Men med hensyn til bemærkningen om, hvilke løsningsforslag vi måtte have i Socialdemokratiet, burde den jo egentlig munde ud i et modspørgsmål, for medicinen er stort set den samme: Hvorfor tager regeringen ikke skridtet fuldt ud og fjerner samtlige afgifter for dermed at eliminere problemet med grænsehandelen? Men samtidig vil jeg spørge: Er man så også villig til at tage den regning, der måtte komme ikke alene på miljøsiden, men i langt højere grad på det sundhedsmæssige område?

Det var mine kommentarer til hr. Peter Christensen under debatten, hvor det samme spørgsmål blev stillet, hvor jeg blev spurgt: Hvorfor gør vi ikke det? Jamen prisen er for høj. Her kunne jeg så spørge: Hvorfor gør regeringen det ikke? Hvis man er så fokuseret på grænsehandelen og problematikken, er løsningen formentlig totalt at fjerne afgifterne på dansk side, for så er problemet løst. Men så kommer der en regning, og jeg er da meget interesseret i at høre, om regeringen og ministeren er villige til at betale den.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Når det endelig en sjælden stund sker, at jeg skulle rose regeringen, fordi jeg synes, regeringen gør noget rigtig, så generer det dem slet ikke, lige så vel som det heller ikke generer mig, at skatteministeren siger noget pænt om det, jeg siger. Der er måske nogen, der kunne tro, at jeg har det sådan, men sådan har jeg det slet ikke. Jeg er også godt klar over, at det heller ikke er for at genere mig, at skatteministeren siger det. Det er, fordi skatteministeren mener det.

Vi er uenige i hele grundsubstansen i det, der er tanken i regeringsforslaget, men vi er enige i det nye skalasystem. Det er jo derfor, vi har en forholdsvis positiv tilgang til det, selv om der godt kan stilles spørgsmål til det nye system.

Men spørgsmålet var, om man kunne gøre noget mere, og der er ikke noget færdigt endnu, for ud over at jeg også kan se ideen i, at man måske skulle nyde en øl i stedet for vin – det blander jeg mig ikke i – synes jeg, det ville være interessant, hvis man via afgiftssystemet kunne være med til at undgå, at det er nogle bestemte store bryggerier, der sidder på det danske marked og måske ikke bidrager til, at mangfoldigheden, når man skal vælge en øl, er til stede.

Det er noget, vi er optaget af i SF, ud fra at der også skal være mangfoldige muligheder i forbrug, hvor noget af det eventuelt kan løses her. Det vil jeg vende tilbage til, og jeg håber, at skatteministeren ser positivt på det. Noget andet skal løses via konkurrencelovgivningen.

Kl. 11.55

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.56

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 28:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af befodringsfradraget og etablering af et fleksibelt trafiktilskud.

Af Morten Homann (SF) m.fl.
(FremSAT 30/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Socialistisk Folkeparti ønsker at fjerne befodringsfradraget fra skattesystemet og dele pengene ud til amterne og Hovedstadens Udviklingsråd. De skal så vælge at bruge midlerne til forbedring af den kollektive trafik eller til direkte tilskud til transport mellem bolig og arbejdssted eller en kombination heraf. Det drejer sig om et beløb i størrelsesordenen 2,5 mia. kr., som ifølge forslaget årligt skal overføres til amterne og HUR.

Regeringen ønsker ikke, det vil jeg gerne slå fast med det samme, at afskaffe den gældende ordning for befodringsfradraget. Vi kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Reglerne om befodringsfradraget, som de ser ud i dag, indebærer, at der gives fradragt for befodrning mellem hjem og arbejde. Fradraget er afhængigt af den daglige transportafstand, men uafhængig af valg af transportmiddel. Det er en enkel ordning for borgerne at forstå, og fra i år er den også enkel på den måde, at mange borgere vil få fortrykt befodringsfradraget på selvangivelsen.

Befodringsfradragets ordning giver fradrag, uanset hvilken transport der vælges, og indebærer på den måde en tilskyndelse til en miljøvenlig transportform, idet fradraget giver en forholdsvis høj kompensation til den, der vælger offentlig transport, kollektiv transport, eller som f.eks. vælger at køre flere sammen i samme bil.

Befodringsfradraget er endvidere med til at understøtte mobiliteten på arbejdsmarkedet. Borgerne kan vælge en bopæl og selv på forhånd vurdere konsekvenserne af enten et jobskifte eller valg af en anden bolig. Det er også en af de faktorer, der gør det lettere at opretholde bosætningen i yderområderne.

Netop på det område har regeringen jo taget initiativ til at forbedre befodringsfradraget. Re-